

Wat is agrarische bedrijfseconomie?

Een ondernemer is wat zijn inkomen betreft afhankelijk van de resultaten van zijn bedrijf. Binnen bepaalde grenzen zal hij proberen zijn bedrijfswinst zo hoog mogelijk te laten zijn. Hoe hoger de winst, des te meer kan hij jaarlijks aan zijn bedrijf onttrekken voor: Privé óf besteding aan uitbreiding en modernisering. De omstandigheden waaronder hij moet produceren, veranderen voortdurend. Als goed ondernemer zal hij proberen daarop in te spelen. Doet hij dat niet, dan daalt zijn winst; het is zelfs denkbaar dat hij op den duur zijn bedrijf moet beëindigen. Hiermee zijn we op een andere doelstelling gekomen van de ondernemer: **het veiligstellen van de toekomst van het bedrijf of de continuïteit van het bedrijf.**

Technische kengetallen en financiële kengetallen zijn belangrijke onderdelen om het bedrijf te kunnen vergelijken met andere bedrijven en bij te kunnen sturen.

Een ondernemer die met zijn tijd wil meegaan, zal plannen maken met het oog op een onzekere toekomst, en hier zo goed mogelijk op voorbereidt te zijn. Dit noemen we *planning*. Hij stelt berekeningen op om een goede keuze te kunnen maken. Opbrengsten en kosten moeten worden vastgesteld en vastgelegd in kengetallen van het bedrijf. Daarmee zijn we aangekomen bij de *begroting* als hulpmiddel bij de planning. Vanaf dit hoofdstuk spelen begrotingen een belangrijke rol.

Als een ondernemer een bedrijfsvoorlichter vraagt om een begroting van zijn plannen te maken, wordt eerst het bedrijf bekeken en worden gegevens verzameld over de bestaande situatie of *uitgangssituatie*. Daarna wordt hiervan een begroting gemaakt, die vergeleken wordt met een begroting voor de geplande of eventueel een nieuwe situatie. Bij het opstellen van een begroting van de uitgangssituatie kunnen we onderscheid maken tussen een wel- en een niet-geoptimaliseerde situatie. Vaak worden er op bepaalde punten "fouten" gemaakt, onder meer in de bedrijfsvoering. Niet - geoptimaliseerd wil zeggen, dat we deze "fouten" voorlopig accepteren. Met deze situatie (de uitgangssituatie) werken wij in deze module. We begroten het leerbedrijf zoals het op het moment draait. Uiteindelijk komen we dan misschien

zover dat we op basis van de uitgangssituatie deze "fouten" ontdekken. Vaak kunnen die "fouten" zonder ingrijpende veranderingen worden aangepast.

Een begroting is uiteindelijk opgebouwd uit 3 hoofdonderdelen, namelijk:

- Kengetallen (technisch en financieel)
- De saldoberekening
- De bedrijfsbegroting

In de volgende hoofdstukken gaan we stapsgewijs oefenen met het invullen van deze "begroting", daarvoor zijn **Leerbedrijfopdrachten, Schoolopdrachten en Verwerkings - opdrachten** gemaakt. Tot slot zijn er voldoende formulieren toegevoegd om met de praktijkgegevens te kunnen werken.